

GUIA DOCENT
CURS 2023-24

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA

Dades de l'assignatura	
Nom	Història de la Filosofia medieval
Codi	211161
Titulació	Batxillerat en Filosofia
Curs	Primer
Semestre	Primer
Crèdits ECTS	5
Caràcter	Obligatòria
Mòdul	Formació bàsica
Universitat	Ateneu Sant Pacià
Horari	Dilluns de 11:15-13; dimarts de 9:10-10.
Professor/s	Joan Garcia del Muro Solans
Descriptor	Des de les escoles hel·lenístiques fins a Francisco Suárez s'obre un espai d'uns mil cinc-cents anys, agrupats sota l'epígraf de «filosofia medieval», que, malgrat els prejudicis contemporanis, són dels més fecunds i intensos de tota la història del pensament filosòfic. El curs, més que fer l'inventari dels autors, se centrarà en llurs figures cabdals, com sant Agustí, sant Anselm o sant Tomàs. Hom destacarà els temes fonamentals, situant-los en una visió de conjunt de la història de la filosofia, cosa que requereix, lògicament, a més de la terminologia filosòfica pròpia, rudiments de filosofia grega.
Modalitat de impartició	Presencial
Llengua	català

Docent	
Nom	Joan Garcia del Muro Solans
Departament	Història de la Filosofia i de la Ciència
Despatx	2
e-mail	jgarcia.filosofia@edusantpacia.cat
Telèfon	934 53 43 38 ext 232
Horari de tutories	Prèvia cita

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura
Aportació al perfil professional de la titulació
Presentació dels principals autors de la filosofia medieval
Prerequisits
cap

Competències - Objectius
Competències de l'assignatura
Competències Generals
CG1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir coneixements generals bàsics sobre l'àrea d'estudi (filosofia i humanitats), partint de llibres de text avançats i incloent cada vegada més els grans clàssics i les monografies més importants. CG4. Que l'alumne sigui capaç de treballar cooperativament i en equip en l'àmbit de la filosofia i de les humanitats. CG5. Que l'estudiant adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural. CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica. CG11. Que l'estudiant adquireixi habilitats analítiques i sintètiques pel que fa a fenòmens culturals d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada a la resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines. CG16. Que l'alumne sigui capaç de comunicar-se correctament de forma oral i escrita en català i en castellà, i que adquireixi una bona capacitat d'exposició i d'explicació, tant a nivell oral com escrit, per tal de dirigir-se tant a públics especialitzats com no especialitzats.
Competències Específiques (Mòdul: formació bàsica)
CE1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir les habilitats necessàries per començar a analitzar, comprendre i manejar sistemàticament la terminologia bàsica dels grans àmbits temàtics de la filosofia i a distingir-los segons la seva naturalesa, objecte i mètodes propis. CE2. Que l'alumne adquireixi habilitats d'argumentació específicament filosòfiques fonamentals sobre les qüestions que s'estudiaran en els diversos camps temàtics de la filosofia, detectant problemes i apories, i sabent posicionar-se personalment de forma reflexionada, crítica, flexible i respectuosa amb les altres opinions. CE8. Que l'alumne adquireixi les habilitats necessàries per poder usar correctament els principis hermenèutics en les seves pròpies aproximacions als textos i als problemes filosòfics. CE11. Que l'estudiant sigui capaç d'adquirir un coneixement històric sistemàtic, crític i profund de les grans èpoques i dels grans autors de la tradició filosòfica occidental, de les seves teories i arguments, i de les principals interpretacions que han suscitat els seus escrits.

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts – Unitats Temàtiques
UNITAT 1: Cap a l'Edat mitjana
Tema 1: Filosofia i cristianisme
1.1 La filosofia cristiana. La creació 1.2 Apologistes grecs 1.3 El gnosticisme 1.4 Apologistes llatins 1.5 L'escola d'Alexandria

Tema 2: Sant Agustí
2.1 Les Confessions 2.2 Religió i filosofia 2.3 La veritat i la il·luminació 2.4 Déu i la creació 2.5 La Ciutat de Déu
UNITAT 2: El desenvolupament de la filosofia en les tres grans cultures
Tema 3: Cap a l'escolàstica
3.1 Joan Escot Erígena 3.2 Dialèctics i antidialèctics 3.3 Sant Anselm 3.4 La disputa sobre els universals 3.4 La mística: Uc i Ricard de Sant Víctor
Tema 4: Les filosofies àrab i jueva
4.1 Al Farabí i Avicena 4.2 Al Gazel 4.3 Ibn Tufayl 4.4 Averrois 4.5 Avicibró i Maimònides

UNITAT 3 Plenitud i crisi de l'escolàstica:
Tema 5: Filosofia i teologia en el segle XIII
5.1 La recuperació d'Aristòtil a Occident 5.2 La controvèrsia de l'aristotelisme a la Universitat de París 5.3 L'averroisme llatí 5.4 Sant Bonaventura 5.5 Ramon Llull
Tema 6: Sant Tomàs d'Aquino
6.1 Raó i fe 6.2 Teoria de l'ésser 6.3 Teoria del coneixement 6.4 El misteri de Déu 6.5 Antropologia i política
Tema 7: La crisi de l'escolàstica
7.1 Duns Escot 7.2 Guillem d'Ockham 7.3 El mestre Eckhart

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura
Metodologia Presencial
Ensenyament-aprenentatge presencial: - exposició del professor.

- exposició de l'estudiant.

- debats.

- examen final (escrit)

Ensenyament-aprenentatge dirigit:

- lectures orientades.

- tutories individuals.

- treball escrit individual i exposició a l'aula.

Ensenyament-aprenentatge autònom:

- lectures complementàries proposades pel professor.

- estudi personal.

- cerca d'informació i materials.

RESUM D'HORES DE TREBALL DE L'ALUMNAT			
MODALITAT PRESENCIAL			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes magistrals	Exàmens	Tutories	Treball personal de l'alumne
42	10	15	58
CRÈDITS ECTS: 5			125

AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL		
ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	CRITERIS	PES
Participació a classe		20%
Treball escrit		40%
examen final de l'assignatura		60%

*Per a poder realitzar la prova escrita tant de la convocatòria ordinària com extraordinària cal haver realitzat la resta d'activitats que són objecte d'avaluació.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL):

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, per la qual cosa cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades, a l'espera de que es realitzin les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica
Canals, F., Historia de la filosofía Medieval, Barcelona, Herder, 1982.
Chevalier, J., Historia del pensamiento, II, Madrid, Aguilar, 1960.
Copleston, F., Historia de la filosofía, II-III, Barcelona, Ariel, 1975.
Flasch, K., El pensament filosòfic a l'Edat Mitjana, Obrador Edendum, 2006.
Fraille, G., Historia de la filosofía medieval, Ila-IIb, Madrid, BAC, 1986.

García del Muro, J. Santo Tomás de Aquino, Barcelona, RBA, 2016
Gilson, E., La filosofía en la Edad Media, Madrid, Gredos, 1972.
Guerrero, R. R. Historia de la filosofía medieval, Madrid, Akal, 1999.
Heinzmann, R., La filosofía de la Edad Media, Barcelona, Herder, 1995.
Libera, A. de, Pensar en la Edad Media, Barcelona, Anthropos, 2000.
Mensa, J. Introducció a al filosofia medieval, Bellaterra, UAB, 2012.
Parain, B. (ed.), La filosofía medieval en occidente, Madrid, Siglo XXI, 1990.
Pieper, J., Filosofía medieval y mundo moderno, Madrid, Rialp, 1973.
Saranyana, J.I. La Filosofía medieval, Pamplona, Eunsa, 1999.

Bibliografia Complementària